

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 — kr.
Félévre 5 — „
Negyedévre 2 — „
Egy hónapra 1 — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felölös szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ**

Hirdetési díj:

10 soros petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többes-
nyelvényes aiku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjmin-
den külön bejegyzéssel 30 kr.

A hódoló felirat.

*Császári és Apostoli királyi Felség,
Legkegyelmesebb Urunk!*

A világtörténelem legujabb lapjaival már régóta tudva van, hogy az áldásos békét biztosító hatalmak szövetségében Felséged fenkölt személye és lovagias jelleme oly kimagasló támpontot képez, melyhez ifjabb fejedelmi társai, mint tanács adó atyjukhoz szelid kegyelettel emelik föl másként hódításhoz és parancsoláshoz szokott tekintetüket.

Mi, Felséges Urunknak hű magyar alattvalói tudtuk, tapasztaltuk és boldogan szemléltük a szövetséges Uralkodók és azok népeinek eme tisztelét és szeretetét Felségedhez.

De hogy a magyar nemzet, — annak minden egyes tagja, az elsőől az utolsóig — mily imádat és rajongó szeretettel, odaadó hűséggel és tántoríthatlan ragaszkodással viseltetik a *legelső magyar ember, koronás királyunk I. Ferencz József Ő Felségének felkent személye iránt*, — hogy miként áldozná fel a magyar mindenét, — mi legdrágább, még életét is — ha kell — alkotmányos királyáért, azt szívünk szerint kimutatnunk, arról tanu bizonyosságot tennünk, ritkán nyílt alkalom.

Hála Felséged uralkodói bölcsesége és szíves magyar vendég szeretetének, csakhamar alkalom nyújtott erre ne-

künk, amidőn Ausztria és Magyarország dicső szövetségét a Német birodalom császára és Poroszország királya II. Vilmos Ő Felségét — Budapest magyar fő- és székvárosában Felséged szívesen látott vendégeül meghívni és üdvözölni méltóztatott.

Amit Vilmos császár és király Ő Felsége ezen fogadtatás és itt időzése alkalmával tapasztalt és érzett, annak nagy szívéből kifolyólag őszinte és határozott kifejezést is adott s mi lelkünk teljességéből örvendtünk vele együtt, amidőn a magyarok hűségét Felséged iránt örökre emlékünkebe vésődött remek felkészítőjében ragyogó ékesszólással jellemezni, dicsőíteni kegyes volt.

A midőn azonban így őszinte és igaz lelkesedéstől áthatottan elmélkedtünk e tények felett, hogy ime Felséged iránti nagy szeretetünk és ragaszkodásunk a szövetséges ifju fejedelem és diszes kísérete, a nagyszámu külföldi diplomaták és küldöttek előtt ily impozáns módon lett nyilvánvalóvá.

Felséged jóságos atyai kezével szívünket érintette s az elmélkedő agyról egyszerre oda terelte minden vérünket, a mikor a magyar történelemnek, valóság és hon szabadságunkért küzdött hősei, a törvény és hadtudomány bajnokai, a történet írás és költészet kimagasló alakjai ércbe öntését s ezek emlékének Budapest fő- és székvárosunk

különböző téerein így megörökítését legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

Felséges Urunk és királyunk!

Debreczen szabad királyi város törvényhatóságának bizottsági közgyűlése, a város közönsége nevében hű magyar alattvalói hódolattal, tisztelettel és szeretettel üdvözli Felségedet magasztos elhatározása alkalmából, — leghálásabb köszönetet rebeg minden lakosunk ajaka és mindannyiókunk kebeléből azon fohász-kodás száll az Egek Urához: *áldja meg az Isten jóságos királyunkat I. Ferencz Józsefet és tartsa meg Őt Felséges neje Erzsébet királyné védasszonyunkkal és az egész Felséges Uralkodó családdal együtt a magyar haza és nemzet elő haladása, boldogítása és dicsőségére!*

Kelt Debreczen szabad királyi város törvényhatósági bizottságának 1897. szeptember 29-én tartott üléséből.

Komlóssy Arthur főjegyző.
Simonffy Imre kir. tan. polgármester

A bizalmi felirat.

Nagyméltóságu losonci Bőrő Bámfly Dezső m. kir. miniszterelnök ur Ő Excellenciájához Budapest.

Nagyméltóságu Minisztereink ur!

Kegyelmes Urunk!

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága mai napon tartott rendes közgyűlésében egyhangu lelkesedéssel határozta el,

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Bucusz a kollegiomtól.

— A „Debreczen” eredeti tarczája. —

Nehány rövid naposka hátra,
Most még a most rohanva fut,
S kiszallok majd a nagyvilágba,
Már nyitva látom a kaput;
Hátam mögött pedig bizony,
Bezárulsz, vén kollegiom.

Meguntalak, — ne vedd magadra, —

Talán én voltam a hibás,
Talán csak nyakja válogatja:
Igádat nem érzi más, —
De itt a konc: a diploma
S feledve a járom nyoma.

Töltöd hiven — öt hosszú éve —

A sok tudást, belém? reám.
Nem szomjaztam nagyon vizére,
Csak hébe-korba kóstolám,
De semmi baj: lesz diploma
S kvittek vagyunk, jó iskola,

Meguntalak, meg . . . ácsorogtam

Portád előtt s a sarkadon, —
Hiába, ritkán jár csak ottan
Menyecske s esinos hajadon,
De semmi baj, lesz diploma
S kvittek vagyunk, jó iskola.

Hallottam s hányszor! kis haragod,
A mint — óh jaj — becsengetett,
Bárhol ha csengettyűszót hallok,
Kegyetlen győtri lelkemet.
De semmi baj, lesz diploma
S kvittek vagyunk, jó iskola.

Ültem poros tantermeidben,
Faragva csendben a padot;
Szegény padok, oly sokra vittem,
Hogy szinte asztalos vagyok.
De semmi baj, lesz diploma
S kvittek vagyunk, jó iskola.

Előadást hallgattam nagyba',
Mig mint bagoly nem érhetém,
Mióta több a fény az agyba',
. . . Azonba pszt! még itt a kém.
De semmi baj, lesz diploma
S kvittek vagyunk, jó iskola.

Kollokvium, vagy házi vizsga,
(A lajkus is emigy megéri!)
Mit tud Bozókó, Kiss, Mariska,
Kiváncsiság nem ösztökélt.
De semmi baj, lesz diploma
S kvittek vagyunk, jó iskola.

Meguntalak, ti vén falak ti,
Van is rá száz meg száz okom,
Ha nem tudom mind elharapni,
Azért ne essék az zokon.

Kezembe azt a diplomát,
Azán hadd állok hát odább.

. . . No nézd, no nézd, micsoda tréfa!
Árulkodó könny arczomon,
Ez vége, ha kötődöm néha,
Látod, te vén kollegiom.
De semmi baj, lesz diploma
S kvittek vagyunk, jó iskola.

De várj, még volna kis beszédem:
Ha majd bucsuzván indulok,
S ha szívem elszorulva érzem,
S könnyem sűrűn omlni fog:
Oh ne nevéss ki akkoron,
Te vén, te jó kollegiom!

Fél Boldizsár.

Az éjszakáról.

— A „Debreczen” eredeti tarczája —
Írta: Ifj. Móricz Pál.

Éjszaka! szentséges titkok titka . . .
Rejtély! a brahmin vad rajongásával, minek
már alig is van határa az örülettől, — imádlak,
Óhajtom sötétségedet, melyben a lélek leveti
az emberi részt, a porként formált testet
mint ahogy a ruhát lefekvés előtt levettjük,
s érző, látó, bolyongó része lesz annak a
megfoghatatlan végtelenségnek, honnét csillagok
pi-lákolnak reánk, — vaj mely világlényei

hogy már magas vendégünk II. Vilmos német császár és porosz király ő Felsége magyarországi látogatása és itt időzésének a magyar nemzetre nézve oly feledhetetlen becsessel bíró mozzanatai általában a fogadtatás sikerülte alkalmából Nagyméltóságodhoz és a felelős magy. kormányhoz üdvözlő feliratot intéz. Ez üdvözlőnként fokozza és Nagyméltóságod, nem különben a vezetése alatt levő magyar királyi kormány működése iránti bizalmunkra és hálás köszönetünkre tette magát újból és méltan érdemessé koronás királyunk ő Felségének azon legutóbbi nemes elhatározása által, mely a Nagyméltóságodhoz folyó évi szeptember 25-ik napjáról intézett és Excelenciáid által ellen jegyzett kegyelmes királyi leiratban nyert kifejezést.

Fogadja Nagyméltóságod és a vezetése alatt álló magas kormány minden tagja őszinte szívből jövő hazafias üdvözlőnként és hálás köszönetünket!

Debreczen szab. királyi város törvényhatósági bizottságának 1897 szept. 29-én tartott közgyűléseiből.

Komlóssy Arthur főjegyző. Simonffy Imre kir. tan. polgármester.

BELFÖLD.

A delegációk összehívása. A delegációk összehívását eredetileg már október 12—15 közti időre tervezték, azonban tekintettel arra, hogy a kiegészítő provizorium addig tárgyalás alá nem kerülhet — mint értesülünk — a delegációkat csak november 2-ik árávágy 3 ikára hívják össze és a provizoriumra vonatkozó javaslatot pedig a kormány már október közepe előtt benyújtja és a delegációkat csak azután választják meg.

A katonatisztek fizetésemelése. Minden delegáció előtt meg szokott jelenni

a katonai sz. klapokban s a közös hadügyminiszterium által szubvencionált lapokban a hír, hogy a katonatisztek fizetését emelni fogják. A Bécsben megjelenő Neue Armees Zeitung jelentése szerint a hadügyminiszteriumban az a hír, hogy az 1898 december 1-től az V. osztályba tartozó tisztek és katonai hivatalnokok fizetését emelni fogják olyan arányban, a mint az osztrák törvény a polgári tisztviselők fizetését emelte. E szerint az 1897 évi tervezetbe felvennék ezt a követelést, az 1898 évi decemberi összeget pedig póthittel szereznék be. Miután kétségtelen a tiszteknek ez a fizetésemelése a magyarországi költségvetésnek is terhére esnék, mi minden ilyen terv ellene tiltakozunk addig, míg a magyar néptanítók fizetésminimuma 300 forint.

Helyes munkabeosztás. A képviselőház október hó 5. napjain tartandó ülésének napirendjére kitűzött a nyomdatermek köteles példányainak beszolgáltatásáról szóló törvényjavaslatot már a szabadelvű párt augusztus havában tartott értekezletén tárgyalta és elfogadta általában. Minthogy az ellenzéki pártoknak nincs kifogásuk a javaslat ellen s a mennyiben van, az csak apró részletekre vonatkozik, bizonyos, hogy a Ház hamarosan fog végezni ezzel a javaslattal. Talán a keddi ülés sok is lesz. Mit csinál az országgyűlés ezután, arról senkinek fogalma nincs. Mert ugy vagyunk, hogy tárgyalásra kész javaslat ez egyen kívül nincsen és ha a Ház ezzel végez, mehet aludni egy jó darabig. Ezt nevezzi a kormány helyes munkabeosztásnak.

A készpénzfizetés? Az aranyban való készpénzfizetés megkezdésének időpontja délibábként mindinkább eltávolodik a jövő messzeségbe. Erre vall az a jelentés is, melyet a közös függő adósság ellenőrzésére kiküldött bizottság pár nappal ezelőtt az országgyűlés elé terjesztett. A jelentés szerint ugyanis a jövő évben szükségesek mutatkoznak tizenkét millió darab ötvenforintosnak (= hatvan millió forint) és egymillió darab ötvenforintosnak (= 50 millió forint), összesen tehát százötzmillió forint új államjegyek az előáll-

tása, ambar a bizottság ellenőrzése alatt álló jegytervekben ez idő szerint is még nem kevesebb, mint 128,236.404 millió forintnyi államjegy van és pedig 73,100.000 forint ötvenesekben 52,021.405 forint ötösökben és 3,115.000 forint egyforintosokban. Abból, hogy ehhez a nagykészlethez még a jövő esztendőben is száztíz millió forint értékű államjegyet fábrikálnak: nyilvánvaló, hogy a kormányok egyáltalán nem gondolnak a kész fizetéseknek egyhamar leendő fölvételére

Az 1896. évi zárószámadás.

Debreczen, okt. 2.

Rakovszky István, az állami számvéviszék elnöke, már beterjesztette az országgyűléshez az 1896-iki államháztartásról szóló jelentését. A jelentés a kezelés főbb eredményeit a következőkben ismerteti:

A költségvetési törvény árendes kezelésnél a fölösleget irányozta elő;	25.257 millió frtal
a zárószámadás szerint a fölösleg	65.114 millió frtot
tett ki s így haladta meg az előirányzatot.	39.887 millió frtal
Az átmeneti kezelésnél elő irányozva volt	973.000 — frt
főlöslég:	
a zárószámadás szerint a fölösleg	1.553 millió frtot
tett ki, vagyis az átmeneti kezelésben a tiszta eredmény	580.000 — frttal
kedvezőben alakult a költségvetésnél.	
A beruházások költségeivel szemben a záró számadás	19.581 millió frt
24.263 millió frt	
utalványozást tüntet föl a tulkiadás tehát	4.682 millió frt tesz.
A rendkívüli közügyi kiadásoknál az utalványozás az előirányzattal egyezően	6.628 millió frt volt

— honnét lehallatszik az éjszakán vándorló darvak búgása. A daru szent madár. Ahol, felhők között bolyongván, ott ezüstöz a hold, foszló sugaraival arnyakat varázsolván elő a kripták felett, a sirokon, a temetőkön libegő éjszakai ködből... A darvak búgása...

A brahmin örjítő sejtelméi öltik magukra lelkemet, melynek a sötétség már nem sötét, mely fennen kéri jussát az Istenségnek nevezett fenséges Erőből, hogy hozzá felszállhasson, kutató kíváncsisággal kutassa ki a megfoghatatlanság titkát, melyeket sokan, a kik nem nem éreznek, önbutaságaiknak mérgezett, tökélytelen könyveiben, a szükséirban, a rothadás koporsójában keresik azt, míg más ragyogó lelek már ott süppedeznek az égi tréjut hamvas fehérségében...

Több vagyok a baromnál! a születésnek a titkát képekben, a boncztan rajzaiban részletezik tudós emberek! Szegény tudomány, mely csak a testet ismered, mely a világosságban keresed a fényt, melynek a sötétség csupán sötétség, mely ferges sírhelylyel kecseltesz, ha már megtört a hitványul összetákoltt test... Hanem a lélek! a lélek!... Szegény tudomány! Nekem az éjszakánként vándorló daru búgása többet mond, mint a ti összes arguít penészes könyveitek, melyek csak bilincsei a szabadgondolkozásnak, mit ügyes kezű munkások fabrikálnak össze más hason tudósok megkötött gondolataiból... Mert a daru szent madár... Mert érzem több vagyok a ti barmaitoknál, hát a születés anyaghoz kötött titkain miért töprengenek? A v i s s z a -

származás utja az, a mit az érző lélek a sötétségben, az éjszaka szentséges arnyékvilágában keres, hogy mit van azontul, honnét a meteor alá szalad, honnét esodak világot ígérnek a Flammarión ihletett lelkének profétáiásai?...

Szent éjszaka! sötétség — szeretlek! lelkem összeolvad veled andalító lágy harmóniával, de a test, melynek idegei megvaunak szakgatva, melynek szívének már úgy szorítja, úgy égeti a halálos romlásnak indult vér, az agy, melynek idegszálaiban már talán ott lapang, ott lesekedik az örültség tébolyító hatalma, mely borzalmas kacajjal kacag szemembe az anyag, a test tudákos, nagyképu, orvosainak, mondom, ezek mind sokszor úgy felnak tőled, mint aki a babonák ígéző ereje alatt állván ördögöt lát a feketé, a dorombolós, a kedves N ü n ü cziczában is...

Szegény test, szegény tudomány, mely megrezensz egy fekete macska láttára, mely csak a rémitőt találod a koporsóban, melynél — ha úgy egy-egy jó czimborádat fektették bele, még bögésre is fakadsz! Önző vagy te barátoeszkám, hát sajnálod, sajnálod azt a jó czimborát, hanem a félelem, a rémület az előtted is már ottan tátongó sirtól, koporsótól, ez az mi téged megböget, mivel hogy csak anyagi szemekkel nézed a sötétséget, minek homályában szétfoszlik a koporsó... a lelked? ... a lelked? ... de hiszen van is neked lelked! ... A profétáknak volt lelkük, az örülteknek van lelkük, hisz innét tudákos

nevük lelkibeteg... Szegény barátom könyveid mind csak ámitás, nem a jó czimborá miatt, hanem önsorsodon származik bögésed, mely szkatgotatlan tör elő kegyetlen összesajított kebledből, de mely lassan-lassan elhangzik a harangok zugasával, a gyászharangok búgásával...

— Szegény Lajos! ... sőhajtod még talán, ha a temetői csatokat lábaidról ledörzsöltetted, de azután nyugodtan elmegy — vacsorálni...

Bizony, bizony szegényebb vagy te barátom. Nem az érdemel könyveket, siralmakat, aki meghalt, hanem a ki született, aki születni fog... Boldog, kinek az örültség tébolyában lelkéről lehull a talyog, de boldogabb, ki meghalván lelkével megszabadult a testtől és már ott járja a visszazármazás kékséges, misztikus utjait, melyek az Istenségnek nevezett fenséges Erőhöz vezetnek, kinek csak egy elszakadt részecskéje...

— Kedves Lajos, az aki most meghalt, az a kit most eltemettek, vajon mit fog üzeni, tőlük? ... Mert üzeni fog... Daru madár vajon hát én mikor üzenhetek? ... Mert szeretem az éjszakát, a sötétséget s bolygó lelkem visszakívánkozik oda, ama Isteni Erő fenséges részeihez, melynek köréből kiszakadt, talán a sziporkázó meteor alakjában, talán a csillagos éjszakán a gyenge verbéna virág illatával, amikor hogy belehelte a szerelmes nő, az a n y a m ? ...

Ejszaka szeretlek, arnyékokat ébresztel a sirokon...

Ezekből kitetszik tehát, hogy míg a költségvetési törvény egészében a fölösleget 21.000 forintban állapította meg, addig a zárószámadás 35.886 millió frt. fölösleget mutat vagyis a kezelés eredménye 35.785 millió frttal volt kedvezőbb a költségvetési előirányzatnál.

A költségvetési törvényben engedélyezett hitelekkel kivül azonban a kormány külön törvényes felhatalmazások és póthitelek alapján is jelentékeny bevételek és kiadások eszközésére volt jogosítva.

Jelesül jogot nyeri a kormány ez alapon külön eszközölni:

bevételek az átmeneti kezelésben és a rendkívüli közösügyi bevételekkel összesen	1.807 millió frt
kiadást a rendes és átmeneti kezelésben a beruházásoknál, valamint a rendkívüli közösügyi kiadásoknál összesen erejéig, s így külön törvényes felhatalmazásokon és póthitelekkel alapuló kezelésben tett előirányzott hiány ezzel szemben a zárószámadás szerint tett;	16.171 millió frtot
a bevétel 1.807 millió frt, a kiadás 17.976 millió frt, a hiány	19.169 millió frtot

vagyis a tényleges eredmény ebben a kezelésben 2.000 — frttal kedvezőbbben alakult az alapjául szolgáló felhatalmazásoknál és póthitelekkel.

Összegezve a költségvetési törvény és a külön felhatalmazások alapján fogantatott kezelést, következő eredmény mutatkozik:

az előirányzott összes bevétel	474.871 millió frt
a zárószámadásilag előírt összes bevétel	527.250 millió frt
a nagyobb bevétel tehát az előirányzott összes kiadás	52.376 millió frt
míg az utalványozott összes kiadás	491.021 millió frt
vagyis a tulkiadás	507.613 millió frt
Ebből láthatólag a bevételek jelentékeny emelkedése szemben nagymértékű tulkiadások is vannak s ezek között igen jelentékeny az előirányzat nélküli kiadások összege.	16.592 millió frt

Ezen előirányzat nélküli kiadások összege megközelelti a 15 millió frtot; ebből a rendes kezelésre 4.175 millió forint, az átmenetiekre 7.109 millió forint, a beruházásokra 3.472 millió frt esik.

Egybevetve a fentebbi adatokat, a költségvetési törvény és külön felhatalmazások alapján előirányozva volt 16.150 millió frt hiány; a zárószámadás eredménye szerint mutatkozik 19.637 millió frt fölösleg, s így a kezelés az előirányzathoz képest 35.787 millió frttal kedvezőbbben alakult.

A bevételek és kiadások között olyanok is vannak, melyek hitelműveletekből (köleszőnkből) erednek, a pénzverésnél és az aldunai vaskapu szabályozásnál pedig olyanokkal is találkozunk, melyek alapszerű kezelés folyományai.

Ezeket: — minthogy 1896-iki jövedelmet illetőleg költséget nem képeznek — úgy az előirányzathoz, mint az előirásból kihasítván, az elért fölösleg 15.481 millió frtot tesz ki s a kedvezőbb eredmény 35.528 millió frt.

A valódi cselekvő (bevételi) hátralékok az 1896. év folyamán 8.797 millió frttal növekedtek, ellenben a valódi terhelő (kiadási) hátralékok 7.330 millió frttal apadtak.

A kezelésnek az állam vagyonára behatással bíró főbb mozzanatai a következők:

A kiadásokból fordított a kormány ingatlan és ingó vagyon szerzésére, állami adósságok törlesztésére és oly kiadásokra, melyekből az államnak készpénz követeléseit támadtak

összesen	84.209 millió frtot
----------	---------------------

viszont a bevételek között olyanok vannak, melyek vagyonfogyatkozásból erednek s jelesül az ingatlan és ingó vagyonnal, értékpapiroknál, állami adósságoknál és állami követeléseknél összesen 38.352 millió frtot tesznek ki s így egészben véve tisztán 49.857 millió frt az az összeg, mely az 1896 évben utalványozott kiadásokból vagyongyarapításra fordított.

Az állam vagyon, levonva az értékpapirokban való tartozások 5.787 millió frt és az összes (valódi és átfutó) terhelő hátralékok 19.136 millió frtyi növekedését, az 1896 évben egészben véve, tisztán 65.233 millió frttal gyarapodott s annak értéke az 1866 év végével netto összegben 507.093 millió frt volt.

Állami adó-ágaink álladéka az 1896 évben egészben véve tisztán 253 ezer frttal apadt.

A hangulat niveauján.

Irta: **Gondy Károly.**

Az ország még nem volt nyomorban és fényben egyszerre, mint egy kigyuladt épület áll előttünk, mely akkor veti fel legjobb lángját midőn roskadozik.

E pillanatban, nincsen ellenség nincsen rossz szomszéd, egy szívbe szorulunk, ha baj környékezik.

A nagy nyomor sötét üregéből oly misztikus fényű láng tört elő, talán kincset rejt méhében? Es a láng nem fellelé csapkod az egyszer mint egy égő ut mutató a népek felé nézet. De hát ily isteni ujj mutatók már sokszor ismétlődtek; a legnagyobb szükségben, legközelebb a jó Isten!

A népek milliói, a nemzetek úgy szólván határ nélkül élnek; a fővárosban a falukon a kapuk, a szivek örökre nyitvák, nagy fény mellett vegyes házi királyok járnak egész nyugodtan: egy nagy köztársasággá egyesült a sok idegen.

Kiki elősmeri más nagyjait, elősmeri hős tetteit, szelidítik a csapásokat, miket hajdan egymásra mértek; a rég lefolyt párbaj után most nyújtják a jobbot. Egy vörös kereszt alatt jár a világ, egymás sebeit kötözgetve; azt sem tudni ki a beteg, a hősök viselete oly gyermekes!

Nem törődve a császári címmel minde-
müttl elől jár a király, mintha otthont cserélhetne, olyan az egész viselete. Talán II. Vilmos a nagy műbarát suggerálta a hallatlan hazai ténykedést: egyszerre tíz szobrot állíttatni a magyar székes főváros térein?!

A mihez nekünk e nehéz időkben legkevesebb egy század kellene, azt a legnemesebb király egy varázs ütésre megteremtette: az ige testté lön!

Talán még se a német császár eszméje, ki Berlinben szobrok között nevelkedett?

Talán? Ah! nem; Ő felsége igazi otthont keres, mi birta és birja a z t itt mi köztünk keresni, azt ki is fejtegetné?! arról Ő már régen képet alkothatott.

Sas szárnyon sietett felénk megmenteni azt, mit még lehet: magyar honszerelmet, igaz ragaszkodást, hűséget. Határozott léptekkel közeledett megerősíteni a német császár ajkán vissza hangoztatott szavát: Moriamur pro rege nostro!!!

Az önvédelmi harc 50 éves jubileumára készül szinte a király: nemzetével kibékült. Mi velünk együtt üli meg a nagy napot; Márczius 15-ike legyen hát a nemzet feltámadási ünnepe. A vértanúk emlékei mellé sorakoznak az új szobrok; egy értékük lesznek mind a

király és haza előtt. Egybe forrt a múltunk a jelenel és jövővel, csak egy közös czélunk lehet már mindnyájunknak.

Kibékült a király nemzetével nem midőn mi tettük a fejére a koronát. hanem most midőn e páratlan elhatározásával a király koronázta a népét annyi hűség és áldozataiért.

Ten magad vezeted s mi népünket szived szerint az ország szívéből s magas Budáról, miol s mi halhatatlan nádorunk egykoron Te vezeted mind a két Házat az egységes hazában: Isten és a Te akaratodban egyesül a nép akarata. Vezérelj keresztel vagy karddal mi híven követünk.

Add Ég végre, hogy a pártok bástyái halomra dőljenek a nagy király szavára! . . . csak egy magyar czimer és egy magyar zászló kérkedjen e romok ormain, mert irva vagyon, itt élne halnod kell . . .

A béke oly meggyőzőződő manifestációjában a katonai sorompók is megindognak . . . Hentzi szobra is megindul!

Csak arra kégünk még jó király, ha már felséges szíved az igazi merénylő a Hentzi szobor elszóllításával: enged vissza övéihez a széleskedő Szeles Adorjánt.

Ünnepeljünk!!!

KÜLFÖLD.

Kormányválság Spanyolországban. — Madridból táviratozzák: Azcarraga miniszterelnök benyújtotta a kabinet lemondását a régens királynőhöz, a ki a lemondását elfogadta. Azcarraga a válság megoldásáig vezetni fogja az ügyeket A régenskirálynő magához hívatta a pártvezéreket és a kamarák elnökeit hogy megtudja véleményüket. Sagasta távirati meghívást kapott és Madridba utazott. Azt hiszik, hogy ő kap megbízást a kabinet megalkotására. Sagasta erélyes ember hírében áll és már több ízben volt miniszterelnök liberális programmal. Ennélfogva népszerűsége nem nagy a konzervatív és katolikus Spanyolországban és ha kinevezése csakugyan bekövetkezik, ezuttal sem sokáig fogja a kormányt vezetni.

A szerb kormány lemondása. A Simics kormány, mint belgrádi levelezőnk táviratoza, táviratilag tudatta lemondását Sándor királlyal. A lemondásról szeliben beszélnek, de hivatalosan még nincs megerősítve. A lemondás oka az volna, hogy Simics miniszterelnök és Milán exkirály közt nagyon feszült a viszony, Sándor király pedig még mindig követi apja tanácsait és annak óhajta, hogy Simics távozzék a kormány éléről. Minthogy azonban ez idő szerint sem Sándor király, sem Milán nincsenek Belgradban, a kormányválság elintézése csak akkorra várható, ha mindketten hazaérkeznek.

Kétezer kilométer Balkán-vasut. Konstantinápolyból jelentik: A török vasutak vezetősége tegnap terjesztette a szultán elé azon nagyszabású vasuti műveletek tervezetét, — melynek célja lenne az egész Balkán hálózatot kiegészíteni és bekapcsolni a világforgalomba. Az új vasútvonal hossza kétezer kilométer.

Színház.

A színésznők tolettje. A szindarabítás egyik rég elismert fontos feladata, hogy a művésznők egy egész este minél nagyobb zompát fejthessenek ki tolettjeikkel. Nemrég egy német dramaturg kifejtette, mily óriási visszaélések tapasztalhatók e tekintetben. Ugyanezt teszi most a Figaróban Henri Fouquier, a ki a párisi színházak egyik legalaposabb ismerőse. Fouquier abban a nézetben van, hogy a tolettékkal való nagy fényűzés a színpadon határozott ártalmára van a művészetnek és erkölcsileg rossz hatást gyakorol a művésznőkre. «Párisban — írja Fouquier — ezer és ezer lány lép egy egy évben a színi pályára. Van köztük igen tehetséges és valószínűleg igen sok erényes lány is. De ha egy ilyen tehetséges lány végre kap valami szerződést egy nagyobb

színházhoz, mit használ neki ekkor a legerősebb feltevés is, hogy erényes marad. Rend szerint 200 frankos havifizetéssel kezdi meg pályáját, tehát oly összeggel, a mellyel megélete fenntartására is keves. És ebből most toilletket vegyen a melyek egy párisi szinpadon legalább is több ezer forintba kerülnek. És meg kell tennie, hogy pályatársai el ne nyomhassák. Hogy mily uton szerzik meg aztán a toillettekre szükséges pénzt, az ismeretes. Fouquier azonban nem igen bőszi a felmegalázó tényen. Minden társaságnak meg kell lenni a maga elegáns könnyelmű és könnyűvérű asszonyainak. Könnyelműség egészén sajátosság a mit mindenkifelelt a művészet okoz. A szerelem is nagy szerepet játszik benne. Szívesen fizetnek másokkal ruháikat, a nélkül, hogy barátságuk szinlelt volna. (Csedálatos csak egy a dologban. A míg a színészek legtöbbje az évek gyarapodásával teljesen filiszter lesz és visszavonul a társadalmi morál szűk korlátai közé, addig a színésznők könnyelműsége évről évre növekedik. Fouquier ezt is helye nek és időszerűnek tartja.) És ha valaki azt vetné ellene, hogy hát a ruhákkal üzött fényűzés árt a művészetnek és árt az erkölcsöknek, miért nem térünk egyszerűbb állapotokra át, Fouquier bizonyára azt felelné: Filiszter felfogas! Csak hagyjuk meg ezeket a nőket a maguk kedves pályáján, ugy a hogy vannak.

Taps és pizsgés a színházban. Schneider Louistól legutóbb érdekes történelmi tanulmány jelent meg erről a tárgyról, mely szerint a taps és pizsgés szokása még a 17. századból ered. A középkorban és a renaissance idejében az egyház rendezte a színházi előadásokat, ezek tehát védve voltak a kritika ellen és fizetett tapsolóknak nyoma sem volt. Racine-nek új dolog volt a pizsgés, melyet 1680-ban hallott először, amikor az „Aspar” nevű darabot adták. Az első klakk a 18. században jelent meg oly hangos tenyereivel a színházban és nagy megbotránkozást keltett, ugy, hogy számos röpiratot irtak ellene. Bandet Aonius egy színházi regényben, mely telve volt pikáns kulisszatitkokkal, szintén erősen kikelt a fizetett tapsoncok ellen. Nagy divatban volt ebben az időben a labdobogás, mely a tetszés magasabb fokán tombolásban tört ki. 1809-ben egy Leblond nevű parókacsináló volt a klakk feje, ki valóságos tapsbotrányokat rendezett, míg végre 40 társával együtt, akik közt egy gyógyszerész, egy vámhivatalnok és egy metsző volt letartóztaták. Leblondot a színészek bankjegyeken kívül ekszerekkel és aranyakkal is fizették. Sok válság közepette a klakk fontartotta magát napjainkig, most virágjában van és hasztalan akarják kivégezni. Hogy szabad-e a színházban pizsgéni vagy nem, még mindig nyílt kérdés. Boileau azt mondja, igen, mert oly jog ez, melyet az ember a belepti jeggyel vált meg. A bíróságok máskeppen vélekednek és ezt már sok botránycsináló megkeserülte.

Az ó-budai tantiém. Serly Lajos, az ó-budai Kisfaludy színház igyekvő direktora, hogy kedveben járjon az ó-budaiaknak, a párisi Société des auteurs et compositeurs dramatiques-tól megvette a *M a d a m e B o n i f a c e* című darabot, amelyet Párisban óriási sikerrel adtak elő. Megkötötte a francia társasággal annak rendje és módja szerint a szerződéssel annak rendje és módja szerint a szerződéssel es betanította a darabot, amelyet *A k i s e z z u k r á s z n é* címen elő is adtak. Az ó-budai közönségnek azonban, ugy látszik, nincs az az izlése, mint a párisiaknak, mert a bemutatott előadás után, mikor a lelkiismeretes direktor kasszáját csinált, kiderült, hogy az írói tantiém fejében kikötött százaléka *m i n d ö s s z e k i l e n c z v e n k r a j c e z a r t e s z k i*. Ennyit kellett a francia társaságnak elküldeni. Minthogy azonban a posta ilyen bagatell összegek utalványozását nem fogadja el, az igazgatónak kellett volna tiz krajczárral megtoldania a 90 krt, hogy legalább két frankot küldhessen el Párisba. A párisi társaság bizonyára nagyon lekötözve érzi magát, hogy az ó-budai direktor ilyen gavalerosan oldotta meg a tantiém küldésnek komplikálttá vált ügyét. Tanuság: Ó-Buda

nem Páris, óbudai directornak lenni pedig ke-serves dolog.

A színházlátogató tizparancsolata.

1. Ne jöjj elkésve a színházba.
2. Ne zavard szomszédaidat fejdisszeddel vagy élénk mozdulataiddal.
3. Ne fordítsd hátadat azoknak, akik mellett elmegysz.
4. Ne lépj senkinek a tyukszemére.
5. Ne zavard az előadást magánmulat-ságoddal.
6. Ne neved és ne sirj feltűnően.
7. Ha már nem lehetsz el czukorka nélkül, ugy fogyaszd el, hogy a szomszédod irigységét föl ne keltsd.
8. A szövegkönyvet és a programmot ugy forgasd, hogy senki meg ne hallja.
9. Operánál és operettelnél ne verd a taktust, mert arra való a karmester.
10. Nesztelenül és föltűnés nélkül távozzál.

A jószívű Szent Antal. Sarcey, a francia híres kritikusa, színházba készült. Azonban esős idő volt és az öreg kritikus moró-zus hangon mondogatta barátainak, hogy megadna akármit most egy kis szép időért. — Nem kell semmit sem adnod, tanácsolták neki, csak Szent Antalnak kell ígérned valamit.

— Igérni?
— Igen. Szent Antal nagyon befolyásos szent és a befolyását meg lehet vásárolni.
— Szóval meg kell vesztegetni.
— A módja ez. Lassa en őt frankot szánok rá! Oh páduai Szent Antal őt frankot ígérék néked, ha elalított az esőt.
— És mit ígérjek én?
— Őn? Őn. — Egy újságcikket.

Sarcey a fejét csóválta. Hát olyan sokra becsülne az ő cikkeket Szent Antal? De aztán ráállott a tréfára. És ő is imádkozott.
— Oh páduai Szent Antal, ha ma estére szép időt szerzesz nekünk — egy újságcikket ígérék néked.
Az idő kezdetben nem akart szebbre fordulni és Sarcey már azon volt, hogy lesújtó kritikát írjon Szent Antaltól. De aztán ugy okoskodott, hogy a kis öregnek valószínűleg kötelezettségei vannak — esőre is a kiszáradt földszagakkal szemben. És valóban bevált a bizalma, mert estére kiderült az égből.
Sarceynek nem nagyon tetszetek az előadások. És az első atszenvedett este után, ugy sohajtott:

— Oh páduai Szent Antal segíts meg minket a holnapi Antigone előadáson ígérék néked. . .

Ugy látszik, hogy Szent Antal nem volt meglegedve a neki ígért befolyással, mert Sarcey nagyon elégedetlenül irt az Antigone előadásáról. . .

Duse szabadságon. Zürichből írja egy hölgy, hogy Duse Eleonora most Svájcba-utazik s ott élvezi jelenleg szabadságát. Magával vitte leányát, kit „Manchette”-nek hívnak, a mi elég eredeti idea. A két hölgyet egyetlen egy nő kíséri utazásán. Manchette kisasszony, bár még nem rég „balkis” korát élte, egy fejjel magasabb az édes anyjánál, nyulánk hölgy, a ki mindig egyszerű leányöltözékben jár és haját is szerényen csak csomóba köti. Egy csöppet sem hasonlít az anyjához, csak — a mi egy tizenhat éves leánynál meglepő — a szemében ugyanaz a melankólikus tekintet van, mint édes anyja, a hírneves színésznő szemében. De ha együtt vannak, felvidul mind a kettő s nevetgélnek mulatnak egymással. Kivétel nélkül franczi, nyelven társalagnak egymással és pedig — mint Duse Eleonora mondja — hogy mindkettőn gyakorolják ezt a nyelvet. Ellentétben a leányával, Duse asszony rendkívüli luxust és pompát fejt ki elegáns toillettojeivel és imponáns fekete tollas kalapjai első pillanatra elarulják benne az olasz nőt. Semmi sem mutatja azonban, hogy színésznővel van dolgunk ha csak nem érdekes arczkifejezése és gesztikuláló kezei; ékszereket, riasport, arczkenő-ésöket nem használ. Az örökké mozgolódó Sarah Bernhardtól a Duse mitsem tanult el. Csak a három fokos Tosca-cape-t viseli, melly ruhadarab tudvalegőleg Sarah Bernhardt ta-

lalmánya. A művésznő halkán és hangsúlytalanul beszél, csak ha beszédközben itt-ott egy olasz szót használ ezt szépen, melodikusán ejti ki ugy, hogy rögtön felismerik a szinpad Dusejét. A leányával szemben, ugylátszik, igen szigorú, mert Manchette kisasszonyka ellentmondás nélkül szokott mindig engedelmelkedni. A művésznő jó egészségének örvend és a leányka gondoskodik arról, hogy gondolatai el ne tévelyegjenek oda, a hova féktelen ambíciója vonzza — a szinpadra.

Az első előadás.

Megnyílnak végre ma este hosszu s küzdelem teljes öt hónapos nyári szünet után T h á l i a csarnokai s megjelent az utcákon az első szinlap, mely szől ekképen:

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Folyó szám 1. Bérletszám 1.

Szombaton, 1897. évi október hó 2-án itt először:

A gyimesi vadvirág.

A budapesti népszínház által a Ruszt-féle 1000 frtos pályadíjjal jutalmazott eredeti népszínmű 3 folvonásban. Irta Ghéczy István.

Zenéjét összeállította K o n t i J ó z s e f.

SZEMÉLYEK:

Balánka János	— — — — —	Fenyery M.
Örzsé, a felesége	— — — — —	F. Csizpáházy.
Imre, fiók	— — — — —	Komjathy J.
Mária, a leányuk	— — — — —	Szabó Irma.
Özv. Fabianné Julis	— — — — —	Kiss Irén.
Gyurka, a fia	— — — — —	Békéssy Gy.
Rab Prezmer Péter	— — — — —	Haday S.
Magdolna, a leánya	— — — — —	F. Kállay L.
Plébános	— — — — —	Bartha I.
Törpe Csura, harangozó	— — — — —	Szathmáry Á.
Csuráné, a felesége	— — — — —	Loc-arekné.
Marci, fiók	— — — — —	Sziklay M.
Bigyó, kisbíró	— — — — —	Szentes J.
Bigyóné, a felesége	— — — — —	Kulcsárné
Csörgő István, fiatal gazda	— — — — —	Ungváry V.
A vőlegény)	Lendvay.
A menyasszony)	násznagya
Első)	Páncsy T.
Második)	vőfély
Csicsa)	Rubos A.
Ferke)	Tanay F.
Vaksi)	Püspök y I.
Nép. Bucsusok.)	Kulcsár J.
)	Zombori I.

Történet Gyimes-Felső-Lokon, napjainkban.

A mai előadás a szerző is jelen lesz.

TARKA-ÉLET.

Spanyol közmondás.

Az Ádám sarja tapló,
Az Eva lánya szitára.
A sátán fújja őket
Es langjuk' egyre szitja.

Sebestyén diák.

A hétről.

Ide veled öreg hajdu kardom, csapásoljunk egy rendet a hét nevesebb eseményei között.

Mindenekelőtt ki kell jelentenünk, hogy ez a hét nem olyan hét volt, mint az esztendő többi ötvenegy hete.

Nyakig usztunk a mámorban és a tartár szőszban.

A mámor ez Budavárából származott, honnét öreg királyunk tártá ki szívét szerető magyarjai felé. Azalatt az egyszerű molnár szürke generális kabát alatt micsoda nagy, micsoda nemes szív dobog, még az unokáimnak az unokái is erezni fogják a melegét.

Nem mondjuk, hogy a fiatal német császár gyújtotta fel az áldott atyai szívben a tüzet, de oly fennenlobogására az az emlékezőtes s feledhetetlen felköszöntő is nagy hatással volt, amelynek az volt a végső szava — éljen a király!

Éljen is! Éljen, ki szobrát emelteti Bocskaynak, Bethlennek, ki a Hentzi szobrát kiviteti a temetőbe, ki tüzéséget szervez a büsz-

ke magyar honvédeknek, ki Mátyás palotájában fogadja koronás vendégeit s ki midőn nehéz napok következtek reá hű magyarjainál keres bántos szívének egyhelyet s fehér nemes ősz fejének biztosabb pihenőt . . .

Mi öreg, mi szeretett királyunk bennünk nem is fog csalódni, bizonyosság reá az az általános lelkesülés, mely csak itt Debreczenben is megcsontosodott ósmameluk Lengyel Imre bátyánkat egy zászló alá hajtotta a mi tetőtől talpig független, nyakas igaz magyar Kertész János bátyánkkal, midőn a királyi ünnepletésünk kék és fehér színeket sző . . .

De fényes, lelkes is lesz ez az ünnepély itt Debreczenben, fényesebb, lelkesebb, magyarosabb, mint széles Magyarországon bárhol. És az öreg király megilletődve, felmelegedve, talán könyvet is hullajtva látni fogja, hogy a hű magyarok még ma is hiven betartott fogadalma az: **é l e t ű n k e t s v é r ű n k e t k i r á l y u n k é r t .**

Csak azt a kopasz fejű Bánffy Dódit hagynák ki már egyszer a mameluk urak a játékból, kik hódolva a Deszónék is, ami tiszta édes örömeinkbe csöppentettek most is örömeinkbe . . .

Tartár-szöszben pedig a hegedű szó mellett elült főispáni banketten usztak a boldog meghívottak, ahol a Milöcker ur jóvoltából volt még talán savanyu ugorka is . . .

De a legszerencsésebb mégis csak a mikis Luda ny szolgabíróknak volt. Neki, mint halljuk, a választása óta ez a nótája :

Bár csak minden megye gyűlése,
Hos rasonoh napra esne . . .

Hübnerre pedig a dolognak az, hogy ahivatalos és biztos főispánivoksok közül a gyűlés napon ép negyven ünnepelte a várad utcai nagy templomban a hos rasonoh napját . . . Erre a választásra csakugyan elmondhatja szeretetreméltó lapkollegánk a Debreczeni Ellenőr, hogy nem volt — k ö s e r . . .

Hir szerint Debreczenben is tartanak seanceket a spirítiszták s írói körben történt, hogy megidézték a pár héttel ezelőtt elhunyt tehetséges fiatal aradi író Hrabovszky János Lajos szellemét, ki meg is jelent, csak hogy nagyon is szűkszávu volt a válasza :

— Czudarság! Hagyjatok aludni !

A szegény Louis csak a régi maradt tehát még a másvilágon is. Neki sehmarn meg a spirítiszták is.

A vásár is megkezdődött, a fontos soron vig újból az élet, a szőlős kertekben is pufog a rakétli! De a rakétliről jut eszembe, hogy jelen kivilágítási ünnepélyre még egy külön tanácsost is rendelt ki a bölcsrendező bizottság, tehát már lesz ezután a rakétli tanácsnokunk is?

Színészeink pedig ma kezdik meg az előadásokat és a szírtetlőn megfogya bár, de törve nem — áll keményen Komjáth! Milyen szerencsés ez a János direktor, hogy csak a szombatnapra esett a bemutatója, nem pedig a ros hasonoh-ra, mert akkor a boldogult Hrabovszkyval együtt elszavalhatná ő is :

— Czudarság! Hagyjatok aludni !

Hajdu-Huszar.

Ujházi Károly.

— A temetés. —

Debreczen, okt. 2.

Nyugszik immár ő is, Debreczen orvosainak nesztora lelettük őt az örök nyugalom helyére az egész város társadalmának részvéte kísérvén utolsó útjára. A miénk volt ő egészen de hire nem maradhatott meg a mi városunk falai között, eljutott az sokkal messzebb vidékekre.

Ujházi Károlyt tegnap délután helyezték örök nyugalomra. Szent-Anna-utcai kis háza hol a mindenki által tisztelt s szeretett orvost

olyhosszu éveken át gyakorolta áldásdus működését honnan sok száz szegény azzal a kérelemmel ment ki : áldja meg az isten jó szívéért. — Egeszen megtelt résztvevő közönséggel. Azok, akik életében szerették, ragaszkodtak hozzá pritan jellemért, nemes szívéért mindnyájan eljöttek, hogy utolsó hálájukat lerójják iránta. A ház előtt, végig az utca zsufolya volt szegény férfakkal, a szonyokkal kik megsírták jöltevényük elvesztét. Az udvaron állították fel a fekete posztóval bevont ravatalt, a fekete érczkoporsó tetején pedig leányának Ujházi Máriának pálmalevél és élővirág koszoruja fektűt, a ravatalt pedig körülvette az a sok szép koszru, melylyel ösmerősei jó barátai rótták le iránta hálájukat. A ravatal körül a család tagjai foglaltak helyet, kik között ott volt az elhunyt nagyhirű fia, Ede a Nemzeti színház kiváló művésze is.

Az udvar telve volt. Ott voltak többek között dr. Sarváry Gyula főorvos dr. Popper Alajos dr. Balkányi Ede dr. Szentpály Béni orvosok, Szalay József törvényszéki bíró, Ferenczy Lajos, Sarváry Lőrincz járásbírák dr. Rózsa Mór, dr. Ujfalussy József kórházi főorvos, Mihalovics István, Füleki Pál, Rotschnek Jenő gyógyszerészek, dr. Hütter Károly dr. Csikos Sándor, az orvosi kar több tagja s számos résztvevő közönség. A gyászszertartást K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész végezte, szép halotti beszédet mondva. A kántus éneke után kollegai dr. Balkányi Ede, dr. Szentpály Benő, dr. Dereksy István, dr. Burger Péter és dr. Varga Emil kivitték a koporsót s feltették a halottas kocsi-ra. — A boldog emlékeztető orvost a Kossuth-utcai temetőben helyezték örök nyugalomra.

Az egyházkerületi főjegyző választás és a kormányparti igazmondás.

— Tragikomédiái vázlat három felvonásban. — Debreczen, okt. 2.

Első felvonás.

Lemondván a tisztántuli ev. ref. egyházkerület érdemes főjegyzője, Tóth Sámuel theol. tanár díszes állásáról : a kormánypart erre a pártpolitikától még talán egyedül szűben maradt helyre is rávetette a szemét s min-een hatalmi eszközt megmozgatott arra nézve, hogy jelöltje Zsigmond Sándor esperes kerüljön ki győztesen a választási urnából az egész kerület nagy többsége által oly melegen akart és óhajtott Dicsőfi József ellenében kinek még a kormánypart sem tudott más hibáját, minthogy hiva a függetlenségi pártnak, mert ellenfelénél ez állásra nagyobb rátermettségét maga is kénytelen volt elismerni.

Második felvonás.

A hatalmi rendszer, a taktika azonban felsült, mert az immár meg is hosszabbított szavazatbenyújtási határidő után Dicsőfi Józsefnek 1 szót több sége volt. Ezt persze nem lehetett tűrni, kimondták, hogy a kércsi szavazatot nem számítják be, mert leányegyház. Ez azonban már felzúdította a közveleményt, mert Kércs 1894 óta anyaegyház. Erről az utról tehát retirádát kellett fújni. De Dicsőfinek meg sem volt szabad, többséget nyerni. Megrálgalmazták tehát az egyházkerület érdemekben megszűnt püspökét, hogy rosszul olvasta a szavazatokat! Nosza megindult a hajszá : a titokban tanácskozott esküt tett biz. tagok egy része nyíltan beszélt 8—10 egyházzól, amelyek Dicsőfinek vannak számítva, pedig Zsigmondra szavaztak s a szavazatokat a püspök olvasta! Ekkor gondolták ki azt a pokoli módszert, hogy ujra összeolvassák a szavazatokat abból a czélből, hogy meggyőződést nyerjenek róla, vajjon igaz-e a vád? S mi sült ki? Elmondja a

Harmadik felvonás.

Az történt, hogy először Orosházát Zsigmond helyett Dicsőfinek olvasták ugyan, de viszont Somot meg Dicsőfi helyett Zsigmondnak : az eredmény tehát ujra a régi : Zsigmond 368, Dicsőfi 369. Ekkor aztán erkölcsi nyaktükhöz nyultak ; amit már egyszer érvé-

nyesnek elismertek, abból 8-at Dicsőfőtől s pro figura 4-et Zsigmondtól elvettek s így lett a kisebbségből többség.

Már kérjük szépen, ha egyszer érvényes volt, hogyan lehet ma érvénytelen? Ez ellen a revízió ellen az erkölcsi önértzet maga tiltakozik, ha már a józanészre semmit sem adunk is! Erre a revízióra a bizottságnak joga abszulote nem volt, az törvénytelen is semmis! — De ez még mind semmi. A Debreczeni Ellenőr tegnap számban az van, hogy a b-ujfalui 3 szavazatot figyelmen kívül hagyták. Ez nem álls éppen az mutatja a bizottság eljárásának roszhiszeműségét, hogy jogtalanul elvet olyan már egyszer érvényesnek elismert szavazatokat, amelyek ellen senki panaszt nem tett, s elfogad olyat amely felebbezés alatt áll, csak azért mert az a Zsigmondéhoz tartozik. — A Dicsőfi 1 többségére is áll az, amivel a D. E. a tegnapi vezércikket kezdi :

»Száz fiskálisit le lehet tagadni az égről, ahol fiskálisok hibetóleg nincsenek is, hanem oly dolgokat tagadni le a földről, melyek a földön megtörténtek, az már nehezebb vállalkozás :

Hogy különben maga a D. E. is mennyire hisz a maga igazságában, mutatja az, hogy tudósításának bevezetésében azt írja, hogy főjegyzővé Zsigmond Sándor van megválasztva. Ezt végre mint kétségteletentényt irhatjuk. — alább pedig már enged s azt mondja, hogy Zsigmond Sándor végérvényesen megválasztott főjegyzőnek tekintendők.

Ehhez nem kell kommentár.

Táviratok.

A korona számitás.

Budapest, okt. 2. A Debr. ered. táv. A korona szerinti kötelező számitás tudvalevőleg csak törvény útján léptethető életbe. Hogy mely napon lép életbe, azt előre megmondani most még nem lehet. — Különböző körülményektől függ ez, melyek bekövetkezése ma még bizonytalan. Erre vonatkozó javaslatnak a képviselőházban való előterjesztése tehát ez idő szerint még nincs tervbe veve. Így jelenti ezt a Bud. Tud.

A szatmériak Dánielnél.

Budapest, okt. 2. A Debr. er. táv. Szatmár város egy küldöttsége tisztelgett ma délelben Dániel ker. miniszternél. A küldöttséget Chorin Ferencz orsz. képviselő vezette s tagjai voltak Hermán Mihály polgárm., Papp Géza városi főjegyző és Kelemen Samu dr. ügyvéd, városi biz. tag. A küldöttség szónoka Hermán polgárm volt, aki a miniszter jóakarátát kérte a létesülő szatmár-erdődi vasúthoz. — Előadta, hogy a városnak mily lényeges érdekei vannak hozzá kötve e vasut megvalósulásához, melynek hivatása, hogy összekapcsolja a városról 17 km. távolban levő és több 2000 lelket számláló Szatmárhegyet Szatmár városával. Szatmár városa óriási áldozatokat hoz, hogy mintegy 300 hold kiterjedésű szőlőtelepét rekonstruálja, de ennek sikere és ezzel kapcsolatban a Szatmárhegy lakóinak anyagi fellendülése e vasut megvalósításához van kötve, mely ezenkívül Erdődig vezetettven, Szatmár városát egy nagy vidékkel hozza egyenes összeköttetésbe. A szónok 3 pontban formulázta a város óhaját : először, hogy a városnak az építés engedélye iránt beadott kérelme minél gyorsabban intézesék el, másodsor, hogy engedtesék meg a város határában az épülő vasútnak az államvasutak pályatestével való keresztezése, harmadszor, hogy a kormány méltányos államségélyben részesítse a vasutat.

Dániel br. keresk. miniszter igen meleg hangon válaszolt. Örömet fejezte ki a fel tt, hogy ez a rég vajudó vasutúgy most már a megoldás felé közeledik. Az első pontra nézve feltétlen ígeretet tehet : az ügyet a leggyorsabban fogja elintéztetni. A kérelem második része technikai kérdés, melyre nézve szak-

közegét kell meghallgatnia, de annyit már is kijelenthet, hogy nemesak hogy akadályokat nem fog gördíteni a kérdés elé, de azon lesz, hogy ez lehetőleg a város kívánságának megfelelő elintézkedést nyerjen. — Az államsegélyre vonatkozólag tulságosan vérmes reményeket ne tápláljanak, mert a h. é. vasutak alapja erősen igénybe van véve, de a meglevő szerény keretek között mindenestre igyekezni fog, hogy a város kívánságának megfeleljen, mert Szatmár városa oly fontos állást foglal el az országban és különösen annak északi részén, hogy anyagi és erkölcsi érdekeinek előmozdítása a kormánynak elengedhetetlen kötelessége.

A küldött-ég lelkesen megéljenzte a miniszternek igen meleg hangon előadott szavait. Majd Chorin Ferencz orsz. képviselő ajánlotta — hivatkozással személyes tapasztalataira a miniszter figyelmébe a városnak a fontos ügyét, mire a miniszter újból teljes jóakarattal és legmegalapozottabb érdeklődéssel biztosította a küldöttséget.

A szikszói mandátum.

Bpest, okt. 2. A »Debreczen« er. táv. A Kossuth párt tegnap esti értekezletén elhatározta, hogy a szikszói kerületben Rákosi Viktort lépteti fel.

Az indemntya a nemzeti pártban.

Budapest, okt. 2. A Debr. rr. táv. A nemzeti párt tegnap esti értekezletén elhatározta, hogy az indemntya bizalmatlansági okból nem fogadja el, de tekintettel Bánffy-nak a tegnapi lapokban kifejtett megjegyzéseire, nem formulázzak a visszautasítást támadó érveléssel. — Indítványozni fogják, hogy addig a költségvetések nem folyosíthatók, míg a kvótáarány megállapítva nincs.

Ujdonságok.

Ünnepeljünk!

A holnapi ünnepségek alkalmából Simonffy Imre polgármester következő plakátokat bocsátott ki: Felhívás Debreczen szabad királyi város közönségéhez! Minden igaz magyar szívét edes érzés járta át midőn Ő felsége azon legmagasabb leiratáról értesült, melyben történelmi multunk legkimagaslóbb alakjainak szohrokban való megörökítését saját udvartartásának terhére elrendelni méltóztatott. Ezen fejedelmi fonséges elhatározás hallatára az egész nemzet megmozdult s hálátelt szívvel gondol a lejjebb, a tehetősebb uralkodóra, ki elhunyt nagyjai emlékezetének felelevenítésében megüsztelte a magyar nemzetet mely ezer éves küzdelmei és örömei középpette, törhetlen hűséggel, langoló lelkesedéssel és példátlan hődellettel vette körül a magyar király szent személyét, ezeréves koronáját. Az országos örömben, mely betölti a hegyek ormait és völgyek mélyét, részt kíván venni a legnagyobb magyar város Debreczen is. Részt kíván venni nemesak az imában, melyben áldást és boldogságot kér a legnemesebb kitalyra, hanem külsőleg is ki akarja mutatni azt a törhetlen hűséget, mely e voros minden hű polgárának egész életében vezérlő csillaga, tetteinek irányítója. Polgártársak! Hozzátok fordulunk, kik minden időben megmutattátok hogy a nagy eszmékért lelkesedni tudtok és halas szív dobog a kebletekben. Tegyétek ünnepé, fényes ragyogó ünnepé Október harmadikát és mutassátok meg a világnak, hogy mire képes egy város, mely az Istent, a Hazát és a Királyt vallja szentháromságnak. Öltözzetek ünnepi díszben, öltösné lobogó díszít házatok; a templomok megszentelt boltívei alatt gyűljete ki üdvéért, boldogságért, este pedig világsítok ki ablakaitokat s az ev. ref. collegiumtól 6 órakor kiinduló faklyas felvonulásonál a töltek már megszokott példás rendben. szent lelkesedéssel, a nagy nap méltóságához mérteu fejezzétek ki hódolatteljes szreteleket és hűségeket a legdicsebb koronás főiránt. Legyen ez a nap a szív, a hűség, a hódolat ünnepe!

Legyen hű kifejezője azon hálának, mely Ő Felsége legmagasabb kegyelmének köszönete és örököké visszhangja annak az imaszerű óhajtatásnak,

ÉLJEN A KIRÁLY!

Debreczen, 1897. Szeptember 29.

Simonffy Imre,

kir. tan., polgármester,
mint az ünnepélyt
rendező bizott. elnöke.

Felhívás az iparos kör tagjaihoz!

Debreczen város polgársága koronás királyunk Ő Felsége iránt tanúsítandó igaz szeretetének és mély hálájának kifejezésére holnap vasárnap este 6 órakor egy hódoló díszes faklyas felvonulást fog rendezni. Ezen ünnepélyes felvonulásban az iparos kör is testületileg zászlója alatt fog résztvenni. ennél fogva kérjük a kör tagjait hogy ezen ünnepélyes felvonulásban teljes számban részt venni, s 5 órakor a kör helyiségében — a honnan a kiindulás lesz — gyűlekezésre megjelenni sziveskedjenek. Debreczen, 1897. október 2. Az etnókség.

* Tisztviselők vasuti kedvezményes jegye.

A kereskedelmi miniszter az állami és törvényhatósági tisztviselők arczképpel ellátott feláru kedvezményes jegyeit az 1898 tól 5 évre meghosszabbította.

* Egy debreczeni szobrász ajándéka

Vilmos császáraak. Eddigél csak azt olvastuk a lapokból, hogy a németek fiatal és genialis császára osztozta az ajándékokat s ordókat mindenütt, hol a magyar hazában megfordult. Világokra szóló híres felköszöntőjével meg ép a legbeesebb, legdrágább ajándékot, az igaz elismerést adta a magyar roknak, kik ugy szóval, mint irásban s tettel eléggé ki is mātatták a fiatal Vilmos császár iránt érzett szeretetüket, hálajukat. És most hogy e szeretetnek s hálának maradandóbb jele is legyen, a debreczeni kitűnő s eredeti tehetségű kalvinista magyar szobrász művész Tóth András, ki már több szobormű pályázatával kitűnt, egy speciális debreczeni ajándéka lepi meg a művészi izlés német császárt. Tóth András ugyanis még e hét folyamán elküldi Berlinbe Vilmos német császárnak a híres hoetobágyi panyveto csi kósát, melyet az ezredévi kiállításán szeretet királynékné Erzsébetünk is megcsért shosszasban megtekintett. A sikerült, hatalmas és tiszta magyar zsanerű szobor bizonyára kedvez emlékeztető end Vilmos császárnak a magyarok között átélt napokra.

* Pécly Tamás öröke. A tiszai evangélikus egyházkerületnek tudvaleg Pécly Tamás volt felügyelője. Hálával megüresedett ez az állás, melyet szavazás utján fognak betölteni. Borsodmegpéből jelentik lapunknak, hogy Pécly Tamás helyének elnyerésére leg-több kiátása van Szentiványi Árpád orsz. képviselőnek.

* Rejtélyes dobálózó. A Batthyányi utcai rejtélyes kódbalás már harmadik holnapja tart. Az utóbbi időben föltéglak és termeskő darabok repülnek a Sány házra vagy a harmadik ker. kapitányság épületére. Az ok-talan tréfa pedig igen életveszélyes, mert a mult heten is egy dobott kő egy szolgát úgy ütött arczon, hogy 3 hétig gyógykezelték. Kivánatos volna, ha bármely nehéz dolog is, de végre is, a nem ördögi hatalommal bírók illette felderítessék a rendőrség által és illő módon megbüntettesék. Szegyen, hogy a jatsza ki büntetlenül valami siheder Reméljük, hogy Boczkó főkapitány ez életveszélyes tréfa megszállására vegre intézkedni fog.

* A migrén gyógyítása. A mai ideges korunkban alig van olyan boldog halandó, a kit ez a szó: migrén, sok, keserves órára ne emlékeztetne. S a szenvedéssel együtt meg-emlékezzünk arról is, a mi talán még a mig-

rénél is rosszabb: az antipirinnól, antifeb-rinnól, antinervinnól, fenatocinnól, koffeinről, kininnól és ennek a modern betegségek százféle orvosságáról. Mert tudvalegölég tö-mérdek orvosságot találtak föl, hogy a szu-ró főfájást, a halántékok kinos lüktetését csak pár pillanatra is mérsékeljék. — Pedig hát van a migrénnek igen egyszerű orvossága, a melylyel a gonosz bajt már sok esetben tel-jesen megszüntették. Ez a gyógyítószer nem egyéb, mint a helyesen megállapított diéta. Egy német orvosi újságban dr. Kellog J. H. érdekes közleményt tesz most közzé a mig-rénnel alkalmazadó diétáról, amiben először is rámutat arra a sok eredménytelen kísérletre, a mit e betegségek gyógyítása érdekében el-követtek s aminek az okát a doktor ur abban látja, hogy a migrént egyszerű idegbe-tegségnek gondolták, holott az többnyire régi bajnak a következménye. A migrén — írja dr. Kellog, sokszor meggyógyul, ha a beteg a tea és kávé élvezetéről lemond. Már az is elő-fordult, hogy gyomortágulás vagy vándorvесе okozta a migrént. A migrén roham közvetlen oka dr. Kellog szerint a gyomor tartalmának felbomlása. A dietikus eljárásnál tehát első sorban olyan ételeket kell mellőzni, a melyek felbomlásnak vannak alávetve és gázokat fejlesztenek. — Ebből az okból a migrénben szenvedőknek nem szabad vajot, sajtot és szarnyast enniök; az osztriga, tengeri rá-hal és sületlen bus is ártalmas. Kellog azt mondja, hogy a migrénesek igyanak sok ku-miszt, de ne olyant, amit borseprővel csinál-nak, hanem ami a nélkül készül. Ha a beteg apránként annyira jutott, hogy naponként 6 üveggel elfogyaszt, az adagot 4 részre lehet osztani; ígyék a szenvedő reggel 8, déli 12, d. u. 3 és este 7 órakor kumiszt. Az egysze-rűen elkészített tojás is nagyon alkalmas a kumisz kura kiegészítésül; abból naponta 6—12 darabot is meg lehet enni. Ilyen diéta-val már egy hét alatt javulás mutatkozik. — Mindenféle főzelék, a zeller és kelkáposzta kivételével, élvezhető, kivált a spinót és spárga hanem a főzelékféléket tej nélkül kell elké-szíteni. Olyan esetekben, a mikor a migrén a keményítő nehéz emésztése következtében lépett fel, a keményítő tartalmú ételeket kü-lönösen a tesztákat gyümölcslével nem szabad enni. Az ilyen betegnek néhány hétre kumisz-ból, tojásból és gyümölcsléből álló diétára kell fogni; sokszor a gyomor kimosása is ajánla-tos, sőt azt néha ketszer-háromszor is meg kell tenni egyszer egy héten.

* Ellopott ókrók. Az éjszaka a vásár-terrről Papp Mihály gazda 2 ókrét ismeret-len tettétek elhajtották. Az elhajtott ókrók balszarvába P. M. helyeg van besülte. A ren-dőrség keresi a tetteseket.

* A szüreti lövöldözés áldozata

A fegyver ok nélküli durrogatása elűtése sok szerencsétlenség és baj kuforrása volt. Régi népszokás és mondjuk ki, rossz szokás az al-kalmi és szüreti ünnepeken vaktöltéses fegy-vereket sőtögetni a levegőben a rémüldöző és sikoltozó nép nagy ijedelmében. Az ilyoe tréfa-nak nagyobbára megszokták adni az árat a lövöldözök így jart most Kovács József, kőmives segéd is ki tegnap este egy Csapó-kerti szüreten addig sőtögette el a régi csősz puskát míg sikerült néki a véletlenül golyóra töltött fegyverrel bal karját átlóni.

* Pálffy Móricz és a kurucz ur. A nem-rég elhunyt sőtét emlékü helytartó életéből érdekes humoros epizód jutott tudomásunkra mely 1862-ben történt, mikor Pálffy a hely-tartóságot átvevén, az abszolút uralom hivatu-laira magyar embereket akart kinevezni. A fontosabb pozíciókra ismert nevű, népszerű férfiakat igyekezett megnyerni. Észak-Biharme-gye adminisztrátorául Komlóssy Imre Thurzó bihari al-pánának veje s 48-ban Debreczen egyik kép-viselője volt, kit a szabadságharc után halálra is ítéltek, "de aki Haynannak a kamarillával történt összejordulése folytán hsrminczegy tár-sával együtt váratlanul kegyelmet nyert. Pálffy

különösen alkalmasnak gondolta a nekiszánt állásra s főrendelte magához Budára audenciára. Komlóssy föl is ment, de kereken kijelentette, hogy az adminisztrációságot nem fogadja fel. Pálffy lenyomta egy kényelmes zsölyébe: szivart dugott a szájába s a rábeszélés minden nemével igyekezett kapacitálni, de a nyakas kurucz hajthatatlan maradt. Ekkor történt, hogy a beszéd hevében a helytartó mindig közelebb húzta a maga székét s közben hogy kényelmesebben üljön, egy hirtelen katonás mozdulattal a jobb lábát kinyújtotta s feltette a Komlóssy székének a karjára; aztán mint ha misem történt volna, beszélt tovább. A volt magyar képviselő egy darabig csak nézte maga mellett a zsinóros atilláját csaknem suroló sarkantyus lakkoz pöt és tábornoki nadrágot, aztán egyet gondolt s nyugodtan és komoly arccal — föltette ő is a maga sarkantyus, magyarszimas jobb lábát a helytartó székének karjára, az aranyujtásos tábornoki kabát mellé. Erre már Pálffy nezett nagyot de folytatta a beszélgetést; kis vártatva azonban szép lassan leeresztette a lábát a földre mire Komlóssy is hasonlóképp cselekedett. Ezenközben végére jártak a társalgásnak is, melyet a labjáték egy perczre sem akasztot meg. Pálffy most már föl hagyott a kapacitálással s hidegen bocsátotta haza az elszánt magyar urat. Később azonban, mint akkortájt beszéltek, szokott cinikus módján maga mondta el környezetének, hogy mily vakmerően lefőzte a rebelis magyar.

x **Dréher-féle udvarkert éttermében. Színház után választékos friss vacsora.**

x **Heimann és Halmágyi női és gyermek felöltők legnagyobb áruházában az őszi és téli újdonságok megérkeztek.**

x **A főpiacz fénypontján egy bolthelyiség február 1-től kiadó. Ugyanott a berendezés és kirakat is eladó. Czim a kiadóhivatalban.**

x **Egy fekete fa aranyozásu, bordeaux atlasz szalon szoba berendezés eladó. Ertekezhetni a kiadóhivatalban.**

x **Az osztálysorsjáték.** A »kis lutri« szept. 29-ével megszűnt, hogy helyet adjon az osztálysorsjáték kipróbált intézményének. Ezen modern intézmény egyszerűen azon rendszeren nyugszik, hogy a betétek teljes összege — a kezelési költségek levonása után — nyeremények alakjában a közönség között ismét kiosztassák. A mi osztálysorsjátékunk nyereménysélei — a mint a hivatalos játéktervből kitűnik — kedvezőbbek, mint bármely külföldi sorsjátéké. Azon körülmény, hogy minden 2-ik sorsjegy nyer és hogy kis betétekkel sok és nagy nyereményt lehet elérni, a sorsjátékot rövid időn népszerűvé fogja tenni. A kibocsátott sorsjegyek, tekintve azok kis számát (100.000 db) s a közönség nagy vételkedvét, alig lesznek elegendők a szükséglet fedezésére. Egyebekben felhívjuk olvasóink figyelmét a m. kir. szab. osztály-sorsjáték mai számunkban közzétett játéktervére.

A csodaház.

Még föl sem épült, még a helyét sem tudják, már is csodálatos dolgokat mesélnek arról a házról; a minek tervét most hányják vetik meg. Szabadalmi ház lesz a neve; követ, vasát, fáját más-más iparos adja. A tervező mérnök Kugler Mihály államvasuti felügyelő ugyanis csupa szabadalmazott elemekből építeti föl a házat, amelyben tehát a modern kor legkényelmesebb, legpraktikusabb vívmányai egyesülnek. Világítása fűtése, szellőztetése, csatornázása, szállítógepei mind a technika legújabb találmányai lesznek. Az épület egyemeletes lesz, nyári és téli kerttel, kényelmes lakásokkal és istállóval. A szabadalom tulajdonok, magok adván az anyagot és berendezést, részesei lesznek a háznak. A ház termében állandó szabadalmi kiállítás is lesz. A mit belépő díjjal lehet megtekinteni. A csodaház tiszta jövedelmét a Magyar Irók Segítő-egyesülete, a Magyarországi Hirlap-írók nyugdíjintézete, a Budapesti Ujságírók Egyesületének segítőalapja és a Vidéki Hirlapírók Nyugdíjintézete közt osztják fel. A

nevezett intézetek elnökségének ellenőrző jogot biztosítanak. Az iparosok és szabadalom tulajdonosok, a kik a ház építésében részt akarnak venni, szándékukat ez évi október 15-ig tudassák a tervező mérnökkel (Gyár-utca 20 sz.) vagy Sziklay János dr.-ral, a vállalat titkárával (Krisztina-körút 91. sz.)

Kugler Mihály e tárgyban a következő felhívást bocsátotta ki:

Tekintetes szerkesztőség!

Az építési ipar haladásának és legújabbkori fejlődésének bemutatására néhány kezdemenyező közreműködésével a főváros egyik leg-lőkelőbb utcájában egy ugynevezett szabadalmi- (patent) ház építetik, melynél csakis olyan anyagok használnak fel és csak olyan szerkezetek, berendezések és felszerelések vétetnek igénybe, melyek tökéletesség, jószág, használhatóság, tartósság és czélszerűség tekintetében a legújabb haladás legmagasabb fokán állanak illetve, amennyiben az anyagok és berendezések szabadalmi joggal bírnak, esakis szabadalmi czikkeek képezhetik a ház összes alkatrészeit, amiben az elnevezés jogosultsága rejlik.

Igy elkészítettén belső helyiségeivel a ház, az életszükségletek fedezésére szolgáló egyéb szabadalmi tárgyak állandó bemutatására, illetve ezekre nézve a belépő díj mellett állandó kiállításul és vásárocsarnokul is szolgálhatna és így szélesebb terjedelemben nemcsak a házépítésénél és berendezésénél, hanem valamennyi hasznos szabadalmi tárgynál a legújabb időig elért eredményt könnyen szemlélhetővé teszi, illetőleg a rohamos ipari haladás közepette egy helyen könnyen áttekinthető teljes tájékozást nyújt, miáltal a kezdeményező véleménye szerint közszükséglet is ki fog elégíteni.

Hogy pedig minél szélesebb tér nyújtassék a különböző és sokféle irányu találmányok gyakorlati kivitelére a szabadalmi ház mely legalább egyemeletes van tervezve és külső tetszetőségeben a építészeti művészet legújabb igényeinek is meg fog felelni, a szabadalmi területen kívül berendezhető kényelmes lakással kerttel, bolti helyiséggel istállóval és gazdasági udvarral fog bírni és nyári és téli használatra, tehát téli kerttel lesz ékítve. Oly esetekben, midőn ugyanazon szakmában anyagok, berendezések és tárgyak igénybevétele nézve — a mennyiben a versenyképesség megállapítása véget nem lehetne valamennyit felhasználni — választást kellene megejteni, a kikérendő belépőzés feltétele mellett a m. mérnök és építész egyet döntése lenne irányadó. A ház létesítésével a résztvők azon előny ellenében, hogy árgyuk bemutatásra jut, az anyagot és a berendezéseket vagy találmányukat hogy a munkával együtt minden haszon nélkül önköltségben tartoznak rendelkezésre bocsátani, de ezen önköltségi összeg erejéig, mindaddig, míg az tőlük meg nem váltatik, tulajdonos részesei maradnak a háznak, melynek tiszta jövedelme jótékony czélra fordítatik és pedig a »Magyar irók segélyegylete« és a »Magyarországi hirlapírók nyugdíjintézete« a »Budapesti ujságírók egyesülete segélyalapja« és a »Vidéki hirlapírók nyugdíjintézete« javára, mire nézve nevezett intézetek elnökségeinek az ellenőrzési jog biztosítottatik.

Ezeket becses tudomására hozva, kérem a tekintetes szerkesztőséget, sziveskedjék az eszmét a maga részéről is pártolni és bőles belátása szerint előmozdítani, a minek reményem már most is azon keréssel batorokodom terhelni, hogy az előadottakat becses lapjában közölni figyelmet felhívni, hogy ha a ház létesítésében részt venni óhajtanak, ebbeli kívánalmaikat legkésőbbén f. évi okt. 15-ig tisztelettel alólirottal (Budapest, VI. gyár-utca 20. sz. a. vagy dr. Sziklay János urral (akik: I Krisztina-körút 91) ki szives volt a vállalatnál a titkári teendőket elvállalni, levelileg közöljék. Budapest, 1897, szeptember 29.

Alázatos szolgálja

Kugler Mihály
mérnök, m. kir. államvasutak felügyelő

Szerkesztői üzenetek.

T. L. ev. ref. lelkész urnak Nyír-Megyes. A mi az expediciót illeti, arról nyugodt lehet, hogy e tekintetben a l u n k panaszra nem lehet oka. Ha két példányt kapott, az bizonyára a gyors hajtogatás következménye. Ami pedig b. tudósítását illeti, arra válaszként a következő: Ontól a mondott időben kaptunk egy levelezőlapot, melyen arról tudósít, hogy b o v e b b l e v e l e t i s, — ezt azonban nem k a p t u k meg. érkezésének reményében azonban egyelőre a levelezőlap tartalmát nem dolgoztuk fel, mikor pedig meggyőződünk arról, hogy az ígért levél nem jut kezünkhöz, a tudósítás immár idejét multá. Ezzel azt hisszük a peres ügyet elintéztük s szabad talán felkérőnk; hogy b. tudósításaitól ezután se fossza meg lapunk közönségét.

Nyílt-tér.

500 forint havonta

érhető el keresetképen, teljesen **tiszteletes módon**, itt Debreczenben, egy egészen új vállalat átvétele által, mindenféle kockázat nélkül.

Szükséges tőke 1000—2000 frt.

A gyáros személyesen nyújt felvilágosítást vasárnap és hétfőn a **Bika szállodában** 9—12 és 3—5 óráig.

Legjobb
arany, ezüst és ékszer

bevásárlási forrás

legnagyobb választékban

mérsékelt árak mellett

Blau Lipót és fia utódánál

főpiacz, a nagytőzsdével szemben.

Boros Testvérek

őszi női ruhaszövet

minta-gyűjteménye

a legszebb és legolcsóbb.

Tessék mintát kérni.

Ingyen és bérmentes elküldésére készen áll.

Dr. Szotyori Nagy Kálmán

orvos, sebésztudor, szülész.

DEBRECZEN, Egyháztér 338. sz.

Rendel: d. e. 8—9-ig.
d. u. 2—3-ig.

Csütörtökön d. u. szegényeknek ingyen

Telefon 231. szám.

Több ezer őcska téglá eladó.

Értekezhetni Csapó
Ferencz építőmesternél
Nagy-Csapó-utca 287.
szám alatt.

Az 1895. évi ciroi s az 1896. évi
londoni egészségügyi kiállításokon díszok-
levéllel s arany éremmel kitüntetve. —
Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb
kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test bármi
nemű csúszos bántalmait, u. m. **kőszvény,**
csúsz, renma, ischiás, asthma stb. ellen.
Hatása némely esetben meglepő, ameny-
nyiben gyakran idültabb eseteknél is már
egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat tel-
jesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt
megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1
korona, — erősebb üveg 2 korona 40
fillér

Főraktárak Budapesten: **Török József**
úr gyógyszerárában Király-utca 12. es dr.
Egger A. úr gyógyszerárában váci-körut
17. sz. — Ugyiszintén a főváros összes s a
vidék csaknem összes gyógyszerárában,
valamint a készítő

Widder Gyula

gyógyszerész.

S. A. UJHELY, 129 szám.

Vidéki megrendelések pontosan
teljesíttetnek.

Ugyiszintén: **Rothnek V. Emil, Tóth Béla**
árak gyógyszeráráikban.

Lohse világhírű különlegességei a bőr ápolására.

Eau de Lys de Lohse

Hatvan év óta felülmúlhatatlan mint legkiválóbb bőr-
tökéletes ifjú udesség megtartására, valamint s nyári
szepio, naposítás, purosság, szápa foltok és az arcz minden
tisztatlanságának biztos elkövetésére fehérbőrt és róssa-
színbőrt szőkítnek, sárgában barnáknak.

Irohse liliumtej - szappan
secodás illata, tisztasága és finomsága végett a legkiválóbb
töltette szappan: darabja 6 kr., róssaszin 1 frt.

Gyártmányam vásárlásánál méltóztatásuk mindig figyelni a cégre:
GUSTAV LOHSE 45 Jägerstr. 46
udvari illatszerész. **BERLIN**

Kapható Auszriában, Magyarországon minden gyógyszerárában és jóbb illatszer üzletekben.

Millenniumi kiállításon kitüntetve „Jó munkáért“ NYÁRI JÓZSEF és FIAI

Budapest,
VI. Podmaniczky-utca 45.

Debreczen,
Nagytemplom előtti tér, kereskedelmi
akadémia mellett.

Festésre és vegyimosásra

felvállalnak a legutányorabb áron mindenféle színelhagyott férfi, női és gyermekruhákat
csipkét, szőnyegeket és butorszőveteket, kőzímunkákat, keztükét és mindanfélé függő-
gönyőket stb.

Női tolették egészben és felbontva festetnek.

Férfi ruhák egészben festetnek.

Vegyileg mosva és tisztítva mindenféle ruha egészben felbontatlan állapotban less.
Festésünk színtartó és nem fog, vegyileg mosott és tisztított tárgyak a szövet minősége
szerint megújítva, azonnal használható állapotban adatk vissza.

Gyászra szánt ruhák haladéktalanul festetnek feketére.

Gyár: Tiszafüred

Nagyvárad,
főut, Orsolya-zárda mellett.

Gyöngyös,
Főtér.

Eger,
Dobó-tér.

Gyűjtőtelepek az ország több részében,

A Bika szálloda mellett.

Katz Hermann

férfi-, fiu- és gyermek-ruha raktára Debreczenben,
Alapított 1880. évben.

A jelenlegi hűvös őszi időny beálltával bátorodom a t. cz. közönség-
nek óriási nagy raktáramon készletben levő férfi, fiu s gyermek-öltönyeim
a következő árak mellett ajánlani:

1000 drb. gyermek costum 3—10 évesig	2—8 frtig.
1000 „ fiu öltöny	4—15 „
500 „ fiu s gyermek köpeny 3—15 évesig	4—15 „
1000 „ magános pantallón s csizma nadrág	2—8 „
2000 „ férfi öltöny a legújabb divat chwiott, kamarn, Zsolnai Loden	8—25 „
1200 „ rövid téli kabát, loden, chwiott és mandarin	4—15 „
600 „ hosszú téli kabát és Ulster többfele divatos színekben	9—40 „
Elegáns Jaquet vagy Ferencz József öltönyök	15—35 „

Különösen felhívom a n. é. közönség b. figyelmét arra, hogy készle-
temet legnagyobb részben saját felügyeletem alatt helyben a legjobb szabók
által készítetem.

A Bika szálloda mellett.

A Bika szálloda mellett.

A Bika szálloda mellett.

Meghívás
a debreczeni termény- és áruaktár részvénytársaság
1897. október hó 10-én d. e. 10 órakor
a városháza nagytanácsstermében
tartandó
évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. A lefolyt 1896/97. üzleti év zársumadásai, a mérleg helyben-
hagyása és a felmentvény megadása.
3. A nyeresemény felosztása, az osztalék megállapítása.
4. Sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének választás
utján betöltése.
5. Három felügyelő bizottsági tag választása.

Debreczen, 1897. szeptember 10-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet: A közgyűlésen résztvenni szándékozó részvényes köteles — az a lapszabály
24-ik cikke alapján — részvényeit a közgyűlés előtt legalább egy nappal a társaság p. éntáránál
vagy a Debreczeni ipar és kereskedelmi banknál — térítvény és igazoló jegy kis zolgálatása
ellenében — letenni.

